

Granskning av årsbokslut 2015

Valdemarsviks kommun

Innehåll

1	Sammanfattning	3
1.1	Bedömningar efter genomförd granskning är följande:.....	3
2	Bakgrund	3
2.1	Avgränsningar	4
2.2	Allmänt om bokslutsprocessen	4
2.3	Redovisningsprinciper	4
3	Resultat och ställning	4
3.1	Årets resultat jämfört med budget	4
3.1.1	<i>Kommentar:</i>	5
3.2	Årets resultat jämfört med föregående år	5
3.2.1	<i>Granskning</i>	5
3.3	Balansräkning	5
3.3.1	<i>Jämförelse 2015 och 2014</i>	5
3.3.2	<i>Avsättningar</i>	6
3.3.3	<i>Granskning</i>	6
4	Särredovisning VA-verksamheten	6
5	Investeringsredovisning	6
5.1	Miljöprojekt	7
5.1.1	<i>Kommentar</i>	7
6	Kassaflödesanalys och sammanställd redovisning	7
7	Tilläggsupplysningar m m i årsredovisningen	7
7.1	Organisationsskiss	7
7.2	Noter	7
8	Balanskravet	7
9	Målavstämning och måluppfyllelse	7
9.1	Målavstämning och måluppfyllelse	7
9.1.1	<i>Inriktningsmålen:</i>	8
9.1.2	<i>Bedömning och iakttagelser</i>	9
9.2	Finansiella mål.....	9
9.2.1	<i>Bedömning och iakttagelser</i>	9
10	Intern kontroll kopplad till räkenskaperna	9
11	Bilagor	10

1 Sammanfattning

Vi har av de förtroendevalda revisorerna i Valdemarsviks kommun fått i uppdrag att genomföra en granskning av kommunens årsbokslut/årsredovisning för verksamhetsåret 2015.

Enligt kommunallagen ska revisorerna pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Revisorerna skall även bedöma om årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Syftet med granskningen är att den ska vara ett underlag till revisorernas ställningstagande i revisionsberättelsen. Följande revisionsfrågor ska besvaras i granskningen:

- Är årsredovisningen upprättad enligt gällande Lag om kommunal redovisning samt gällande rekommendationer avseende god redovisningssed?
- Ger årsredovisningen en rättvisande bild av resultat och ställning?
- Är den interna kontrollen tillräcklig?
- Har balanskravet uppfyllts?
- Har verksamheten bedrivits på ett sätt som gör att Kommunfullmäktiges beslutade finansiella mål och verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning uppnåtts?

1.1 Bedömningar efter genomförd granskning är följande:

- Årsredovisningen är i allt väsentligt upprättad enligt gällande lag och rekommendationer och ger en i allt väsentligt rättvisande bild av resultat och ställning per 31 december 2015.
- Balanskravet är uppfyllt.
- Vår bedömning är att den interna kontrollen i räkenskaperna är tillräcklig inom de granskade områdena.
- Graden av uppfyllelse för verksamhetsmålen redovisas på ett tillfredsställande sätt där åtaganden ger en förståelse för hur måluppfyllelsen mäts. För finansiella mål har tre åtaganden bäring på balans- och resultaträkningen vilka samtliga uppfylls.

2 Bakgrund

Enligt kommunallagen ska revisorerna pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Revisorerna skall även bedöma om årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

2.1 Avgränsningar

Granskningen är utförd med särskilt beaktande av den kommunala särarten. En revision innefattar att granska ett urval av underlag för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I revisionen ingår också att pröva de redovisningsprinciper som använts i verksamheten. Planeringen är genomförd med utgångspunkt i en risk- och väsentlighetsanalys. Det innebär att vi har koncentrerat våra insatser där risken för väsentliga fel är störst. Riskbedömningen påverkas bl a av posternas storlek, mängden transaktioner samt förekomst av komplexa transaktioner och svåra bedömningar. Rapporten har begränsats till väsentliga iakttagelser.

Granskning av årsredovisningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse och styrelsens redogörelser i årsredovisningen
- Resultaträkning och balansräkning
- Kassaflödesanalys
- Investeringsredovisning
- Sammanställd redovisning

2.2 Allmänt om bokslutsprocessen

Vid den överenskomna tidpunkten i mars 2016 av bokslutsrevisionen var underlag till samtliga balansposter framtagna samt utkast av årsredovisningen.

2.3 Redovisningsprinciper

Valdemarsviks kommun följer i allt väsentligt rekommendationerna från (RKR) Rådet för Kommunal Redovisning. RKR har gett ut en vägledning med exempel där det framgår hur upplysningarna ska utformas. I allt väsentligt har samma redovisningsprinciper som i föregående årsbokslut tillämpats. Kommunen har påbörjat arbetet med att använda komponentavskrivningar vilket är en ny rekommendation från 2014. Komponentavskrivning innebär att anläggningstillgångar ska fördelas i avskiljbara komponenter och att avskrivningar ska ske på de olika komponenterna enligt bedömd livslängd. I årsredovisningen framgår att komponentavskrivningar har tillämpats på två aktiveringar men uppgift saknas om vilken effekt detta har på årets avskrivningar.

3 Resultat och ställning

3.1 Årets resultat jämfört med budget

Årets resultat uppgår till överskott på 16 829 tkr. Detta ska jämföras med budgeterat överskott på 2 475 tkr och föregående års underskott på 2 743 tkr. Budgetuppföljning med kommentarer finns medtagen i årsredovisningens förvaltningsberättelse där det bl a framgår att sektorernas avvikelser mot budget är ett underskott på 1,6 mkr. Finansförvaltningen gav ett överskott på 16 mkr varav återbetala AFA-pengar 3,4 mkr och extra statsbidrag 7,0 mkr.

Prognosen för helåret var i delårsbokslutet ett överskott på 425 tkr. Prognosuppföljning för åren 2011 – 2015 framgår av nedan:

	Delår	Budget	Prognos	Utfall	Skillnad utfall och prognos
2015	- 2 050	2 475	425	16 840	16 415
2014	6 710	2 255	-505	-2 743	-2 238
2013	9 762	-1 155	180	-938	-1 118
2012	26 588	81	13 820	12 762	-1 058
2011	17 755	3 991	9 885	7 698	-2 187 ¹⁾

1) förändring av diskonteringsräntan för pensioner var inte känd vid delåret och har påverkat resultatet negativt med 2,0 mkr.

3.1.1 **Kommentar:**

Under avsnittet driftredovisning redovisar verksamheterna positiv avvikelse mot budget med 1,8 mkr. Under avsnittet budgetavvikelser i förvaltningsberättelsen redovisas en avvikelse för sektorerna med ett underskott på 1,6 mkr. Skillnaden mellan sammanställningarna blir svårförståelig för en läsare av årsredovisningen.

3.2 **Årets resultat jämfört med föregående år**

Årets överskott på 16 829 tkr ska jämföras med föregående års underskott på 2 743 tkr. Vid en jämförelse mellan åren, se bilaga 1, noteras följande:

- Kostnader för lön och sociala avgifter samt pensioner har ökat med 20 217 tkr vilket till största del beror på att Vammarhöjden bedrivs i kommunens regi fr o m april 2015.
- Skatteintäkter har ökat och skatteutjämning samt fastighetsavgifter har ökat med 20 789 tkr d v s 5,23 %.
- Driftbidrag har ökat vilket bl a avser AFA-pengar och bidrag från Migrationsverket.

För ytterligare jämförelse se även framtagna resultatanalys för tre år, bilaga 3.

3.2.1 **Granskning**

Skatteintäkter och utjämningsbidrag m m har kontrollerats mot underlag från Skatteverket. För övriga intäkter och kostnader har bland annat jämförelse skett mot föregående år och budget för att bedöma rimligheten. Vissa konton har analyserats på detaljnivå för kontroll samt mot underlag. Granskningen av resultaträkningen har utförts och ger en rättvisande bild av resultatet. Jämförande resultaträkningar 2015 och 2014 med kommentarer har tagits fram, se bilaga 1.

3.3 **Balansräkning**

3.3.1 **Jämförelse 2015 och 2014**

För granskning av balansräkning har en jämförande analys tagits fram, se bilaga 3. Fem poster har förändring > 10 000 tkr:

- 1) Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter har ökat med 10 533 tkr varav 9 561 tkr avser ökning av upplupna intäkter från Migrationsverket.
- 2) Likvida medel har minskat med 19 572 tkr vilket till stor del beror på att förskott från Länsstyrelsen har använts till miljöprojektet.
- 3) Årets överskott uppgår till 16 829 tkr att jämföra med föregående års underskott på 2 743 tkr vilket blir en skillnad på 19 572 tkr.
- 4) "Förskott från kunder" har minskat med 44 878 tkr vilket avser bidrag från Länsstyrelsen för miljöprojektet.
- 5) Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter har ökat med 20 750 tkr varav 17 254 tkr avser statsbidrag som ges som tillfälligt stöd till kommuner för att hantera den rådande flyktingsituationen. Totala bidraget uppgår till 24 254 tkr varav 7 000 tkr har resultatförts 2015 resterande 17 254 tkr intäktsförs år 2016.

3.3.2 Avsättningar

Kommunens avsättning för deponi uppgår likt föregående år till 9 000 tkr. Det saknas upplysning om hur beräkning har gjorts t ex nuvärdeberäkning och till vilken procent-sats. Att posten uppgår till samma belopp som föregående år bedöms inte vara sannolikt. Det är av största vikt att kommunen till nästa år gör en aktuell beräkning av posten.

VA-verksamhetens samlade överskott uppgår till 3 427 tkr vilket ska redovisas som avsättning i kommunens balansräkning se även avsnitt 4 nedan.

3.3.3 Granskning

Kontroll har skett att det för samtliga balansposter finns en upprättad bokslutsbilaga. De väsentligaste posterna har granskats mot underlag. Analys och jämförelse har också skett för att bedöma rimlighet och riktighet se även bilaga 3. Granskningen av balansräkningen har utförts och bedöms ge en rättvisande bild.

4 Särredovisning VA-verksamheten

VA-enheten redovisar ett överskott för år 2015 på 1 131 tkr (1 298 tkr). Totalt eget kapital uppgår till 3 427 tkr. VA-verksamheten skall bedrivas enligt självkostnadsprincipen vilket innebär att avgiftsuttaget inte får överskrida vad som behövs för att täcka nödvändiga kostnader för anläggningen. Uppkomna överskott tillhör taxe-kollektivet och skall användas för VA-verksamheten. Enligt idéskrift från RKR (Rådet för Kommunal Redovisning) ska uppkomna överskott betraktas som skuld till avgiftskollektivet och därmed redovisas som avsättning i kommunen. VA-enhetens egna kapital ingår i kommunens egna kapital.

5 Investeringsredovisning

Årsredovisningen innehåller en mycket detaljerad redovisning av årets investeringar. Investeringsredovisningen skulle dock kunna förbättras och bli mer informativ om jämförelse sker mot total budget och utfall för investeringar dels för under året avslutade investeringar och dels pågående.

5.1 Miljöprojekt

Slutbesiktning skedde i november 2015 men godkändes inte av besiktningssmannen p g a att entreprenören inte utfört eftermuddring enligt kontraktet. Bristerna ska enligt uppgift i årsredovisningen vara avhjälpna senast 31 maj 2016. Förhandlingar om slutreglering är inte avslutade.

5.1.1 Kommentar

Det ekonomiska utfallet av projektet är p g a ovan inte fastställt.

6 Kassaflödesanalys och sammanställd redovisning

Granskning av kassaflödesanalys och sammanställd redovisning har utförts utan anmärkning och bedöms vara korrekta.

7 Tilläggsupplysningar m m i årsredovisningen

7.1 Organisationsskiss

Årsredovisningens organisationsskiss redovisar hela den politiska organisationen, men årsredovisningen saknar likt föregående år mer utförliga och specifika redovisningar från överförmyndaren, valnämnden och myndighetsnämnden.

7.2 Noter

Noterna i årsredovisningen bör ses över så att de på ett tydligare sätt redovisar information om innehållet i balans- och resultaträkningens olika poster. Noternas syfte är att ge en samlad information om väsentliga delar i resultat- och balansräkningen.

8 Balanskravet

Resultatet enligt kommunens balanskravsutredning uppgår till 16 829 tkr och därmed uppfylls balanskravet.

9 Målavstämning och måluppfyllelse

9.1 Målavstämning och måluppfyllelse

Enligt KL skall mål och riktlinjer anges som är av betydelse för verksamheten. Lagen om god ekonomisk hushållning anger vidare att kommunen skall ange både finansiella och verksamhetsmässiga mål.

Beträffande uppföljning och redovisning av mål sägs enligt lagen om kommunal redovisning följande (§5):

”Förvaltningsberättelsen skall innehålla en utvärdering av om målen och riktlinjerna enligt 8 kap 5 § andra stycket kommunallagen har uppnåtts och följts.”

Revisionen konstaterar att årsredovisningen anger kommunfullmäktiges sex målområden och åtta inriktningsmål samt mål ur ett finansiellt perspektiv. Utifrån dessa beskrivs åtaganden för de kommunala verksamheterna vilka följs av mätmetod och värden som ska uppnås. En kommentar visar om målen bedöms vara uppfyllda eller inte.

9.1.1 Inriktningsmålen:

En ekologisk hållbar kommun med goda livsmiljöer för nutida och framtida generationer. Här finns fem åtaganden Ett av dessa har tre målvärden. För två av målen finns målvärden som ska mätas 2019 respektive 2016. Samtliga värden som mätts för dessa mål bedöms som uppfyllda.

En tillväxtkommun där alla har möjlighet att försörja sig genom eget arbete och arbetsgivare kan tillgodose sitt behov av arbetskraft. Av två åtaganden bedöms ett vara uppfyllt. För mål om årlig ökning i ranking gällande företagsklimat, vilket inte uppnåtts anges aktiviteter för att nå målet.

En kommun där alla elever som lämnar grundskolan har behörighet till gymnasiet. Av tre åtaganden bedöms ett vara uppnått. Ett förutsätter att det finns barn som placerats utanför hemmet, enligt uppföljningen finns inte någon elev att följa upp. Aktiviteter beskrivs för det åtagande som inte uppnåtts.

En kommun där det är tryggt att leva. Mätning ska göras för 2016. Här nämns aktiviteter som genomförts under året.

En kommun med god kvalitet och service inom alla verksamheter. Här finns nio åtaganden varav endast ett bedöms som helt uppfyllt. I några fall är orsaken att mätningar/sammanställningar inte gjorts, hög arbetsbelastning uppges som orsak vid ett av åtagandena. För målet konstateras att det krävs ytterligare åtgärder för att uppnå åtaganden och säkerställa kvaliteten inom hela kommunförvaltningen.

En kommun med bra kommunikationer och attraktiva miljöer i alla kommundelar. Här finns två åtaganden varav ett är uppnått. En prognos görs gällande revidering av detaljplanen och antal givna planbesked utifrån aktiviteter under 2015.

En kommun med rika fritidsmöjligheter. Åtagandet ska mätas under 2016 och åtgärder som vidtagits under året beskrivs och är grund för en prognos om att målet kommer att kunna nås.

En kommun som utvecklar människans frihet, delaktighet samt mångfald och ett rikt kulturliv. Tre åtaganden beskrivs varav ett bedöms som i stor sett uppnått. Här har fyra mätningar av fem gjorts som visar att målet nåtts. Att erbjuda samtliga med permanent uppehållstillstånd en arbetsmarknadsaktivitet har inte kunnat mätas då Arbetsförmedlingens uppdrag fungerat dåligt under året. För övriga två åtaganden har mätningar inte gjorts för året. Aktiviteter beskrivs och en prognos görs om att målet kommer att nås.

Slutligen beskrivs kommunens grunduppdrag och en bedömning av om de krav som kan ställas uppfylls. De två stora miljöprojekt som kommunen är huvudman för nämns specifikt. En beskrivning ges av det arbete som pågått under året för att förankra målstyrningen hos kommunens medarbetare.

9.1.2 Bedömning och iakttagelser

Verksamhetsmål skall utformas utifrån god ekonomisk hushållning. Det skall finnas en tydlig koppling mellan fullmäktiges mål och de mål som ansvariga nämnder/styrelse antar. Det skall också vara möjligt att värdera måluppfyllelse utifrån resursinsats.

Vi bedömer att de åtaganden som beskrivs har en relevant koppling till de av kommunfullmäktige beslutade målområden och inriktningsmål. För de åtaganden där mätningar inte görs för året görs en bedömning av om de beräknas kunna uppnås vid kommande mätning. För dessa och för de mål som inte kunnat nås under året nämns genomförda aktiviteter.

Graden av måluppfyllelse redovisas på ett tillfredsställande sätt där åtaganden ger en förståelse för hur måluppfyllelsen mäts.

9.2 Finansiella mål

Kommunen har i budgeten för 2015 fastställt nio inriktningsmål varav ett ur finansiellt perspektiv för perioden 2015 – 2017. *Kommunens resurser får inte förbrukas över tiden. Kommunens årliga resultat ska möjliggöra att alla kommuninvånare även i framtiden kan tillförsäkras en bibehållen hög standard på anläggningar, service och verksamhet.*

9.2.1 Bedömning och iakttagelser

I årsredovisningen framgår att kommunen når sina finansiella mål för 2015. I sammanställningen redovisas samtliga sex åtaganden men för ett åtagande görs ingen bedömning utan endast en hänvisning till sektorernas redogörelser. Detta åtagande avser *"ekonomiska uppföljningar enligt särskilda riktlinjer"*. Tre av åtagandena har bäring på balans- och resultaträkningen vilka samtliga uppfylls.

10 Intern kontroll kopplad till räkenskaperna

Vår granskning av den interna kontrollen kopplad till räkenskaperna har genomförts enligt god revisionssed, vilket bl a innebär att granskningen tagit sin utgångspunkt i en väsentlighets- och riskanalys. Granskningen har därmed inriktats på de mest väsentliga riskområdena i redovisningen. Granskningen är således inte av sådan omfattning att den klarlagt samtliga svagheter som kan förekomma i kommunens kontrollsystem. På grund av den omfattande verksamhet som bedrivs granskas olika områden mellan åren. Inriktningen i årets granskning av intern kontroll har varit:

- Processbeskrivningar för löner
- Upphandlingar och ramavtal
- Inköpsprocessen samt granskning av leverantörsfakturor med avseende på rörelsetillhörighet m m
- Kontoanalyser avseende *"Förtroendekänsliga konton"*
- Attestreglemente
- Intern kontrollplan
- Granskning av personalens skatter och sociala avgifter samt moms

Vår bedömning är att den interna kontrollen är tillräcklig inom de granskade områdena. Granskningen har avrapporterats i en separat rapport.

11 Bilagor

Bilaga 1: Jämförande resultaträkningar

Bilaga 2: Resultatanalys tre år

Bilaga 3: Jämförande balansräkning 2015 och 2014

Norrköping den 26 april 2016

Susanne Lindberg

Lena Brönnert